

Onderzoek circulariteit goederen

maart 2025

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Resultaten in het kort.....	4
Achtergrondinformatie.....	5
Minder kopen.....	6
Langer gebruiken.....	8
Slimmer kiezen.....	10
Beter weggooien.....	11
Suggesties.....	12

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Deventer zet in op een circulaire toekomst. In een circulaire toekomst gebruiken we onze grondstoffen en spullen veel langer. Hierdoor is er minder vervuiling en afval.

Graag wil de gemeente de ideeën horen van de inwoners van Deventer over de circulaire toekomst. Daarom is een vragenlijst gemaakt. Met de resultaten van de vragenlijst krijgen we een goed idee van de voorkeuren van de inwoners. Daardoor kunnen we beter bepalen welke maatregelen en acties voorrang krijgen en welke later op de agenda komen te staan.

Onderzoeksopzet en respons

In maart 2025 kon de vragenlijst via de website van de gemeente ingevuld worden. In totaal zijn 255 mensen begonnen aan de vragenlijst. Van de 255 reacties, zijn 254 reacties opgenomen in dit onderzoek, omdat deze respondenten de vragenlijst voor het grootste deel hebben ingevuld. Dit maakt de totale respons van dit onderzoek **254 respondenten**.

Leeswijzer

Dit rapport is als volgt opgebouwd: allereerst worden de resultaten van het onderzoek kort weergegeven, evenals de achtergrondkenmerken van de respondenten. Vervolgens komen de onderwerpen minder kopen, langer gebruiken, slimmer kiezen en beter weggooien aan bod. Als laatste wordt een aantal suggesties benoemd.

Resultaten in het kort

Minder kopen

- 63% van de respondenten vraagt zich voor een aankoop altijd af of ze echt nodig hebben wat ze kopen. 1% vraagt zich dit nooit af.
- Ruim de helft van de respondenten (56%) zou gebruik maken van een lokaal 'platform' of initiatief voor het delen, lenen, huren of ruilen van spullen als er goede afspraken zijn over garantie en gebruik.
- Iets minder dan de helft van de respondenten (43%) denkt bij een platform voor het delen, lenen, huren of ruilen van spullen aan een digitaal platform met een breed aanbod. Bijna één op de drie respondenten (31%) vindt dat dit een fysieke plek moet zijn waar spullen beschikbaar zijn.

Langer gebruiken

- Bijna de helft van de respondenten (48%) geeft aan spullen te laten repareren bij een professionele reparatiedienst. Een kwart (25%) repareert zijn spullen zelf.
- Bijna vier op de tien (38%) respondenten twijfelt of het product te repareren is en laat zich daardoor tegenhouden om spullen te laten repareren.
- Aan de respondenten is gevraagd welke spullen ze (nog meer) willen laten repareren. Ruim driekwart (77%) van de respondenten wil huishoudelijke apparaten laten repareren.

Slimmer kiezen

- Meer dan de helft van de respondenten (56%) geeft aan het snelst bereid te zijn om tweedehands te kopen. Voor ruim één derde is dat 'bereid zijn om spullen te kopen die langer meegaan'.
- Ruim één derde (34%) van de respondenten geeft aan dat ze vaker tweedehands zouden kopen als er meer kleinere tweedehands winkels zijn verspreid door de stad.

Beter weggooien

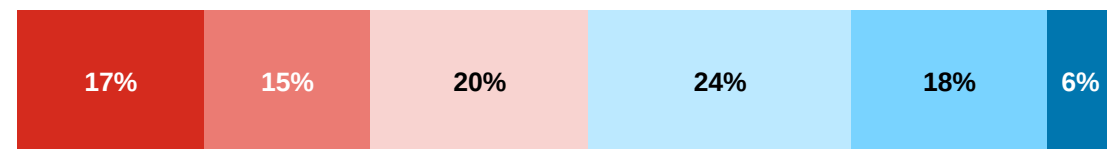
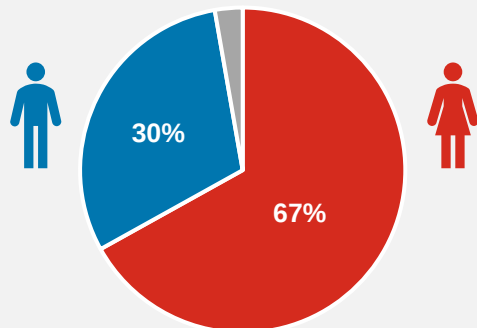
- Ruim de helft van de respondenten (59%) geeft aan regelmatig spullen weg te brengen of te verkopen als ze deze niet meer nodig hebben, maar alleen als de spullen niet kapot zijn. Ruim één derde (36%) brengt regelmatig spullen weg of verkoopt ze, ook als ze kapot zijn.
- Als er meer inleverpunten in de gemeente zouden zijn, zou dat bijna de helft van de respondenten (45%) motiveren om meer spullen weg te brengen of te verkopen. 43% zou gemotiveerd zijn als er zekerheid is dat de spullen een goede bestemming krijgen.

Achtergrondinformatie

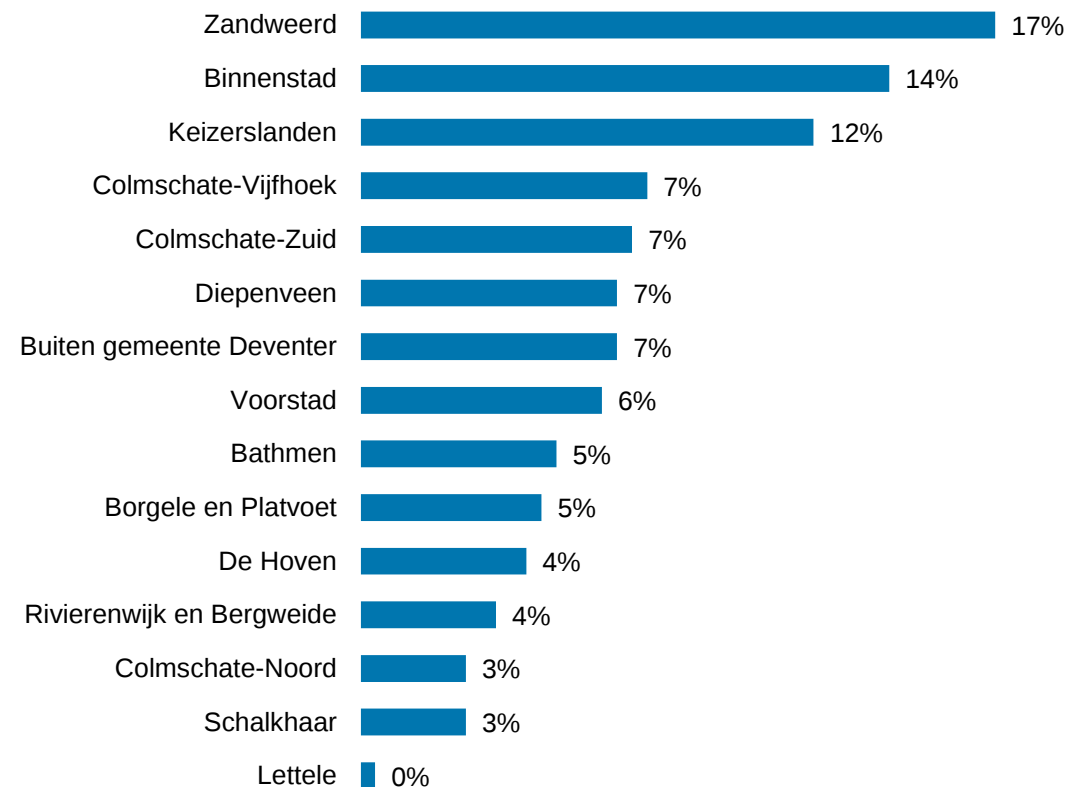
De **gemiddelde leeftijd** van de respondenten is **52 jaar**. De meeste respondenten vallen in de leeftijdscategorie 55-64 jaar (24%), gevolgd door de categorieën 45-54 jaar (20%) en 65-74 jaar (18%). 17% van de respondenten is tussen de 16 en 34 jaar en 15% is tussen de 35 en 44 jaar oud. Daarnaast is 6% van de respondenten 75 jaar of ouder. De leeftijdsgroepen van 45 tot 74 jaar zijn onder deze respondenten meer vertegenwoordigd dan gemiddeld is in Deventer.

Verder is **30% man** en **67% vrouw**. Gemiddeld in Deventer is ongeveer de helft van de inwoners man en de helft vrouw.

De wijken **Zandweerd (17%)**, **Binnenstad (14%)** en **Keizerslanden (12%)** zijn **relatief veel vertegenwoordigd**, gevolgd door Colmschate-Vijfhoek, Colmschate-Zuid en Diepenveen met allen 7%. Colmschate-Noord (3%), Schalkhaar (3%) en Lettele (0%) zijn in mindere mate vertegenwoordigd. Daarnaast komt 7% van de respondenten van buiten de gemeente Deventer.

■ 16 - 34 jaar ■ 35 - 44 jaar ■ 45 - 54 jaar ■ 55 - 64 jaar ■ 65 - 74 jaar ■ 75 jaar of ouder

Minder kopen

1% van de respondenten vraagt zich voor een aankoop nooit af of ze echt nodig hebben wat ze kopen, 36% vraagt zich dit soms af en 63% vraagt zich dit altijd af.

Aan de respondenten is ook gevraagd of ze gebruik zouden maken van een lokaal 'platform' of initiatief voor het delen, lenen, huren of ruilen van spullen, zoals een gereedschapsbibliotheek of een kledingruilgroep.

Ruim de helft van de respondenten (56%) zou hier gebruik van maken als er goede afspraken zijn over garantie en gebruik. Minder dan de helft (41%) zou hier gebruik van maken als het makkelijker wordt gemaakt. Bijna één derde (30%) zou hier gebruik van maken als ze zo gebruik kunnen maken van spullen met hogere kwaliteit. Bijna één op de vijf respondenten (19%) zou hier gebruik van maken als het financieel aantrekkelijker wordt. 13% heeft geen interesse in het delen, lenen of huren van spullen. 8% geeft het antwoord 'Anders, namelijk ...'. Een groot deel van deze respondenten geeft aan al gebruik te maken van een 'platform'. Een bijna even groot deel zegt dat het afhankelijk is van wat ze willen delen, lenen, huren of ruilen of ze gebruik willen maken van een lokaal 'platform'.

Vraag jij jezelf voor een aankoop af "heb ik dit echt nodig"?

Zou je gebruik maken van een lokaal 'platform' of initiatief voor het delen, huren of ruilen van spullen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Minder kopen

Aan de respondenten is gevraagd hoe een platform voor het delen, lenen, huren of ruilen van spullen eruit zou moeten zien.

Iets minder dan de helft van de respondenten (43%) denkt daarbij aan een digitaal platform met een breed aanbod. Bijna één op de drie respondenten (31%) vindt dat dit een fysieke plek moet zijn waar spullen beschikbaar zijn. 14% vindt een buurtapp met mensen uit de buurt geschikt en 7% een WhatsApp-groep met burens of bekenden. 5% vindt wat anders. Een deel hiervan wil geen WhatsApp, maar een digitaal platform, een deel wil een combinatie van fysiek en digitaal en een deel vindt een digitaal platform niet nodig.

Hoe zou een platform voor het delen, lenen, huren of ruilen van spullen er volgens jou uit moeten zien?

Langer gebruiken

Bijna de helft van de respondenten (48%) geeft aan spullen te laten repareren bij een professionele reparatiedienst, zoals een schoenmaker, naaiatelier of fietsenmaker. Een kwart (25%) repareert zijn spullen zelf. 11% vraagt vrienden of familie om te helpen bij reparaties. 4% geeft de voorkeur aan het kopen van nieuwe spullen en eveneens 4% laat spullen repareren bij een Repair Café. 8% geeft een ander antwoord. De meeste van deze respondenten gaan voor meerdere van bovengenoemde opties. Enkelen weten niet hoe ze iets moeten repareren of hebben er te weinig tijd voor. Ook wordt aangegeven dat het Repair Café beperkte mogelijkheden heeft qua openingstijden en bereikbaarheid.

Hoe kijk je aan tegen het repareren van spullen?

Langer gebruiken

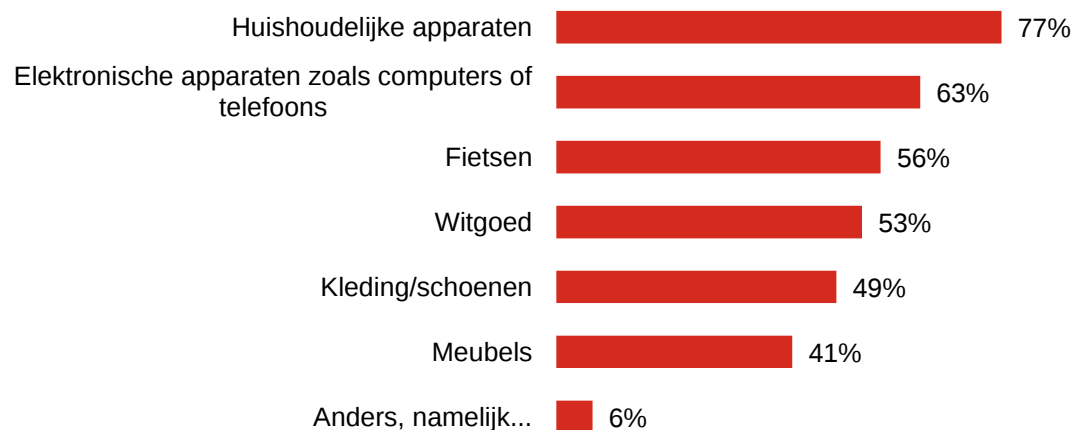
Aan de respondenten is gevraagd wat hen tegenhoudt bij het laten repareren van spullen. Bijna vier op de tien (38%) respondenten twijfelt of het product te repareren is. 28% geeft aan dat het teveel geld kost. 27% laat zich door niets tegen houden. Een kwart van de respondenten (25%) weet niet waar zij hun spullen kunnen laten repareren. 16% kost het teveel tijd en 12% vindt de reparatie-locatie lastig te bereiken. 8% van de respondenten laat nooit iets repareren, omdat ze het zelf repareren. 9% geeft een andere reden. Het grootste deel hiervan geeft aan dat niet alles te repareren is. Een klein deel geeft aan dat het Repair Café beperkt is in openingstijden, bereikbaarheid en wat er gerepareerd kan worden.

Aan de respondenten is ook gevraagd welke spullen ze (nog meer) willen laten repareren. Ruim driekwart (77%) van de respondenten wil huishoudelijke apparaten laten repareren, 63% elektronische apparaten zoals computers of telefoons en 56% fietsen. Ruim de helft van de respondenten (53%) wil witgoed laten repareren en bijna de helft (49%) kleding/schoenen. 41% wil meubels laten repareren en 6% geeft als antwoord 'anders, namelijk ...'. Dit zijn voornamelijk respondenten die aangeven alles te (laten) repareren als dat mogelijk is. Een enkeling laat niets repareren of benoemt andere dingen zoals halskettingen of speelgoed.

Wat houdt jou tegen bij het laten repareren van spullen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Welke spullen zou je (nog meer) willen laten repareren? (meerdere antwoorden mogelijk)

Slimmer kiezen

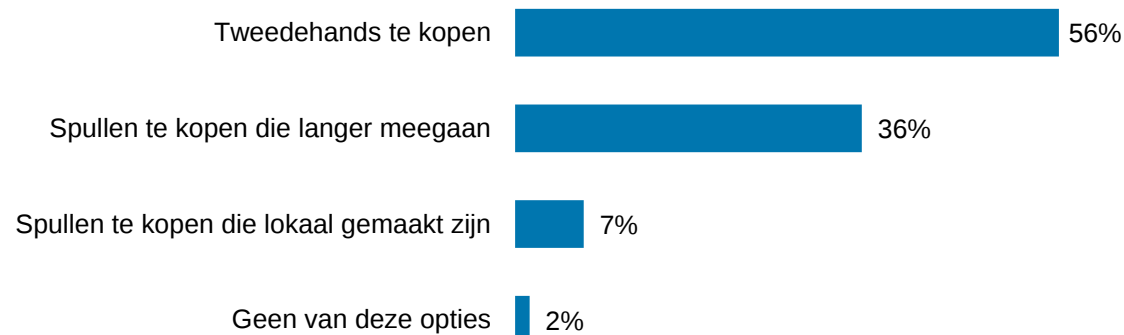
Meer dan de helft van de respondenten (56%) geeft aan vooral bereid te zijn om tweedehands te kopen. Voor ruim één derde is dat 'bereid zijn om spullen te kopen die langer meegaan'. 7% geeft aan bereid te zijn spullen te kopen die lokaal gemaakt zijn en 2% kiest voor geen van de hiervoor genoemde opties.

Aan de respondenten is ook gevraagd wat op hen het meest van toepassing is ten aanzien van vaker tweedehands kopen.

Ruim één derde (34%) van de respondenten geeft hierop aan dat ze vaker tweedehands zouden kopen als er meer kleinere tweedehands winkels zijn verspreid door de stad. Bijna een kwart (24%) zou dit doen als er één centrale plek is waar alles goed gesorteerd te vinden is. 19% zou vaker tweedehands kopen als het gemakkelijker is om tweedehands spullen online te vinden of te bestellen en 17% als er garantie wordt gegeven. 5% gaat nooit tweedehands spullen kopen.

Wat is voor jou het meest van toepassing?

Ik ben bereid om...

Zou je vaker tweedehands kopen als:

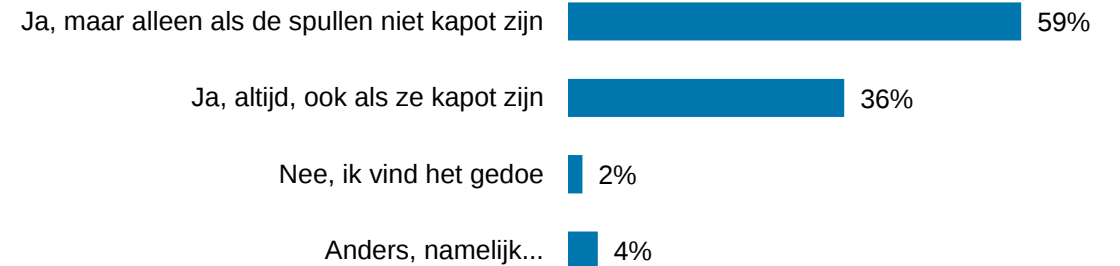
Beter weggooien

Aan de respondenten is gevraagd of ze regelmatig spullen weg brengen of verkopen als ze deze niet meer nodig hebben, bijvoorbeeld naar een kringloopwinkel, een kledingcontainer of via Marktplaats.

Ruim de helft van de respondenten (59%) geeft aan dit te doen, maar alleen als de spullen niet kapot zijn. Ruim één derde (36%) brengt regelmatig spullen weg of verkoopt ze, ook als ze kapot zijn. 2% brengt geen spullen weg en verkoopt ze niet, omdat het teveel gedoe is. 4% geeft een ander antwoord, zoals dat meer zekerheid gewenst is dat de spullen een goede bestemming krijgen.

Als er meer inleverpunten in de gemeente zouden zijn, zou dat bijna de helft van de respondenten (45%) motiveren om meer spullen weg te brengen of te verkopen. 43% zou gemotiveerd zijn als er zekerheid is dat de spullen een goede bestemming krijgen. Ruim één derde (35%) zou gemotiveerd zijn als er een beter overzicht is van de mogelijkheden om spullen te verkopen of weg te geven. Bijna een kwart (22%) is gemotiveerd om meer spullen weg te brengen of te verkopen als spullen die ze niet meer nodig hebben makkelijk geruild kunnen worden. 9% geeft een ander antwoord. Het merendeel van deze respondenten is al voldoende gemotiveerd en brengt alles al weg of verkoopt het.

Breng je regelmatig spullen weg of verkoop je deze als je ze niet meer nodig hebt?

*Wat zou jou motiveren om meer spullen weg te brengen of te verkopen?
(meerdere antwoorden mogelijk)*

Suggesties

95 respondenten hebben ideeën geopperd of opmerkingen gemaakt over de circulaire toekomst.

Ongeveer één op de tien respondenten die opmerkingen hebben gemaakt, geeft aan dat het fijn is dat er aandacht is voor de circulaire toekomst.

Ook geeft ongeveer één op de tien respondenten aan dat de prijzen in tweedehands winkels te hoog zijn en dat ze daardoor niet gemotiveerd zijn om er spullen heen te brengen of er spullen te kopen. Het is dan aantrekkelijker om bijvoorbeeld via Marktplaats tweedehands te kopen of om nieuw te kopen in een goedkopere winkel.

De overige reacties zijn heel divers. Daarbij kan gedacht worden aan ideeën voor mobiele inleverpunten of een ophaaldienst, maar ook aan een overzicht met bedrijven die kunnen repareren en inleverpunten voor hergebruik met daarbij voor welke producten je er terecht kan, of een platform voor het lenen en ruilen van spullen per wijk. Andere suggesties zijn een kringloop voor bouwmaterialen of gereedschap, meer reparatieplekken voor witgoed en elektronica of een RepairCafé dat meer open is en beter bereikbaar is, bijvoorbeeld in de binnenstad of in de wijken.

Een greep uit de reacties:

- “De prijzen van tweedehands spullen zijn de afgelopen tijd enorm gestegen. Dat weerhoudt me steeds meer om tweedehands te kopen.”
- “Een specifieke bouwmaterialenkringloop: je houdt zo vaak spullen over die voor een ander wellicht waardevol zijn.”
- “Organiseer circulaire markten op buurtniveau.”
- “Meer ruil/leencentra: zoals je boeken leent zou dat met veel meer spullen moeten kunnen. Een klein jaartarief betalen en iedereen kan er gebruik van maken.”
- “Waar veel mensen tegenaan lopen, is het vervoer van grote items. Een betaalbare plaatselijke bezorgdienst zou dan uitkomst kunnen bieden en stimuleert mensen wellicht om tweedehands te kopen.”
- “Repareren moet rendabeler worden dan nieuw kopen.”
- “Op verschillende plaatsen in de stad punten inrichten waar mensen overbodige spullen kunnen achterlaten en met elkaar kunnen ruilen.”

Colofon

Dit product is een uitgave van:

Gemeente Deventer

Vakgroep Kennis en Verkenning

Team CIO Bureau

maart 2025